

Dokumentarni film

»BRČV 2004«

Avtorici in avtor: Barbara Kelbl, Nina Kozinc, Viki Bertoneclj

Brezproračunski dokumentarec z naslovom *BRČV 2004* je posnet v gverilski maniri in prinaša pričevanja ljudi, ki so bili tarča nasilja v javnosti: lezbijke, Afričana, Romkinje, aktivista, lastnika gejevskega kluba in igralca, ki je igral geja v neki televizijski nadaljevanki. Napadi, ki so jih doživljali, so bili zanje časovno in prostorsko nepredvidljivi ter posledica stališča napadalcev, da oni niso zares ljudje, temveč predvsem Romi, homoseksualci, levičarji, Afričani, zato naj bi jih bilo legitimno tepsti, zmerjati, poniževati in izključevati.

Razstava

Kalejdoskop gibanja

(dnevnik v nastajanju)

KUD France Prešeren v Ljubljani, Karunova 14,
od 10. decembra do 31. decembra

Avtorja postavitve: Matej Zonta, Franci Pavlišič

Razstava je dokumentarna in prikazuje delovanje aktivistk in aktivistov proti vsem oblikam nestrpnosti in izključevanju od leta 2001 do leta 2004. Razstavljeni bodo plakati, letaki, fotografije in video materiali, ki so nastali kot pričevanja o dogodkih. Dokumentiranje je še posebej pomembno, ker je tovrstno dogajanje pogosto prepuščeno pozabi in izrinjeno iz kolektivnega spomina kot nekaj odvečnega in obrobnege, nevrednega spomina.

Okrogla miza

Nestrpnost med skrajnim in normalnim

Menza pri Koritu, AKC Metelkova,
v ponedeljek, 13. decembra 2004 ob 17h

Moderator: Gorazd Kovačič

Prvo vprašanje okrogle mize bo, kje so korenine sovraštva in nestrpnosti. Je mogoče opredeliti skupne imenovalce javnega sovraštva v poosamosvojitveni Sloveniji? Morda je treba sovraštvo premisliti iz perspektive oblikovanja in utrjevanja kolektivnih identitet. Drugo vprašanje so strategije boja proti

sovraštvu in nestrpnosti. Vprašali se bomo tudi o možnostih za moralno in politično sankcioniranje odgovornosti politikov in mnenjskih voditeljev za širjenje sovražnosti. Tretje vprašanje bo, kako je mogoče opredeljevati in preprečevati sovraštvo, kadar si nadene postmoderna oblačila svobode govora in izbire ter politične korektnosti? Argument proti sovraštvu lahko črpamo že iz izkušenj in doživetij napadenih, a vprašanje je, kaj je lahko antipod praksam sovraštva.

Oblike nestrpnosti v Sloveniji

Razstava

Jara kača nestrpnosti

Slovenski etnografski muzej v Ljubljani, Metelkova 2,
od 9. decembra do 26. decembra

Dokumentarni film

»BRČV 2004«

Razstava

Kalejdoskop gibanja

(dnevnik v nastajanju)

KUD France Prešeren v Ljubljani, Karunova 14,
od 10. decembra do 31. decembra

Okrogla miza

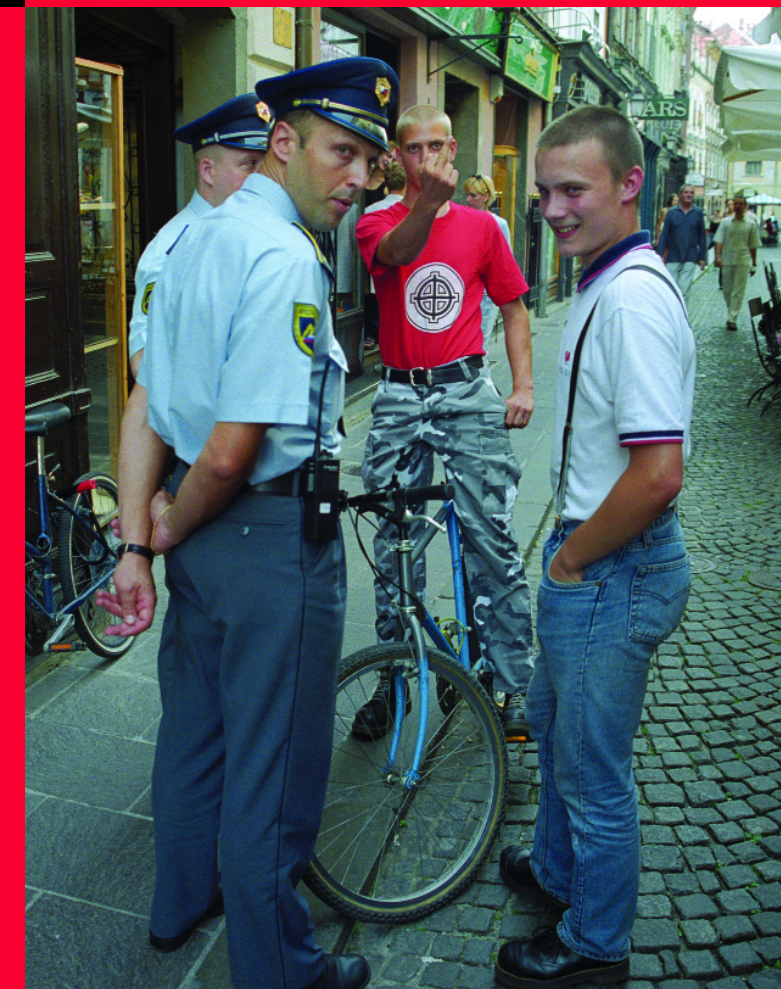
Nestrpnost med skrajnim in normalnim

Menza pri Koritu, AKC Metelkova,
v ponedeljek, 13. decembra 2004 ob 17h

Varuh človekovih pravic
Razstavo je finančno podprl in omogočil
Varuh človekovih pravic RS.

Jara kača nestrpnosti

Oblike nestrpnosti v Sloveniji

Oblike nestrpnosti v Sloveniji

Avtorica in nosilka projekta: Vesna Leskošek

Projekt je nastal kot odziv na naraščajoče in vedno hujše oblike sovražnosti do manjšinskih skupin ljudi, ki zaradi tega živijo vedno težje in slabše. Njihova pričevanja govorijo o strahu, ki ga doživljajo, o diskriminacijah, poniževanjih in razčlovečenju. So nezaščiteni, vedno bolj je prisoten vtis, da z njimi lahko počne vsak, kar hoče. Vendar ima takšno ravnanje učinke tudi na večinsko družbo. V državi, ki sloni na zatiranju, vsi ljudje živijo težje, ker v krog izključenih spada vedno več skupin ljudi.

Kršitve človekovih pravic namreč iz občasnih uličnih ekscesov kaj hitro postanejo stalna praksa državnih institucij. Ker živimo v času, ko se te prakse utrjujejo, je nanje potrebno opozoriti in jih reflektirati.

Projekt zajema sklop dogajanj, ki se vrstijo v času od 9. decembra do 30. decembra. V Slovenskem etnografskem muzeju je razstava z naslovom *Jara kača nestrpnosti*. Za to priložnost je bil posnet dokumentarec z naslovom *BRČV 2004*, ki bo prikazan v sklopu te razstave. Ostala dogodka v sklopu projekta sta razstava *Kalejdoskop gibanja* v KUD France Prešeren in okrogla miza.

Razstava

Jara kača nestrpnosti

Slovenski etnografski muzej v Ljubljani, Metelkova 2, od 9. decembra do 26. decembra

Avtorice: Vesna Leskošek, Nina Kozinc, Lea Širok
Likovna podoba: Dušan Podgornik
Sodelavke in sodelavci: Ali H. Žerdin, Anja Dugorepec, Nataša Velikonja, Nikolai Jeffs
Fotografije: Denis Sarkić, Barbara Čeferin, Marko Jamnik, Borut Krajnc, Dare Čekeliš, Nebojša Toić, Boban Plavevski, Miha Fras, Željko Kozinc in Arhiv časopisa Družina

Razstava zajema obdobje od osamosvojitve do danes in pokaže, kako so se gostila sovražna dejanja in kakšen učinek so imela na skupine, proti katerim so bila uperjena. Bolj kot se je sovrašтво utrjevalo v mentalitetah »nacionalnega telesa«, bolj je postajalo legitimno. Sovražni govor je postal način običajnega izražanja mnenj in se sedaj razume kot pogumno dejanje. Reflektira se v motu »brez dlake na jeziku«, ali v naslovih časopisnih kolumn, kot sta »brez cenzure« ali »bodice«. Sovražnemu govoru sledijo sovražni fizični napadi na imetje in na ljudi: z orožjem, kamenjem ali pestmi. Značilno za te fizične napade je, da imajo sporočilnost in učinek na širšo skupino ljudi, ne le na neposredno napadene. Afričani, homoseksualci, družine iz bivše Jugoslavije in Romi se zaveda-

jo, da je napad na pripadnike ene od teh skupin tudi grožnja vsem ostalim. Da so sovražni napadi pri nas legitimni, pokaže dejstvo, da večina ostane brez sodnega epiloga. Tudi zato, ker institucije razumejo sovražna dejanja kot del osebne svobode človeka, do katere imamo vsi enako pravico. Rasistične fizične napade razumejo kot pretepe med enakovrednimi skupinami ljudi, diskriminatorno pisanje javnih osebnosti pa kot svobodno izražanje mnenj. Bolj kot so ta mnenja sovražna do kakšne skupine ljudi bolj so atraktivna in več medijskega prostora zavzamejo. Institucionalizirano sovrašтво pa hkrati pomeni, da država ne nudi več zaščite in varnosti ljudem, ki živijo na njenem teritoriju. Namesto, da bi skrbela za vzdrževanje in osterenje meje med prav in narobe, prispeva k njenemu zabriso-

vanju. Izvaja eno najostrejših azilnih politik, kriminalizira revščino, nelegalno odstranjuje ljudi iz države in s tem vzpostavlja razlikovanje med ljudmi prve in druge vrste, ki pridobivajo podobo barbarov in divjakov. Ljudi prve vrste ščiti pred slednjimi.

Razstava s časovnim trakom prikaže kronologijo dogajanja od osamosvojitve dalje. Razstavni material razvrščen v šest sklopov: sovražni govor, fizični napadi, institucionalno nasilje, izgoni, referendumi in primitivizmi. Vsakemu sklopu je priložen prazen papir, kamor lahko obiskovalke in obiskovalci zapisujejo svoje misli.

J a r a k a č a n e s t r p n o s t i

